

Llegenda de Sant Cristòfol

Begues

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat

Coordenades:

Latitud: 41.33023

Longitud: 1.92471

UTM Est (X): 410019

UTM Nord (Y): 4575974

Classificació

Número de fitxa 08020 - 64

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Tradició oral

Estat de conservació Bo

Protecció Inexistent

Accés Obert

Ús actual: Altres

Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Sant Cristòfol de la Rectoria](#)

Autoria de la fitxa Oriol Vilanova

Data de registre de la fitxa: dv., 26/06/2009 - 02:00

Descripció

Diu la llegenda que Cristòfol era un home herculi que tenia la dèria de servir la persona més important de la Terra, i es va posar al servei d'un rei molt poderós, fins que s'adonà que tremolava de por en sentir anomenar el Diable; es va anar a llogar al Diable, que devia ser més poderós, i va començar a fer les malifetes que el nou amo li manava. Fins que un dia, pel camí van passar per una creu de terme i el Diable, en veure-la, va fugir esperitat. Llavors va pensar que la creu era l'emblema d'algú més poderós, va deixar el Diable i va anar a córrer món. Va trobar un ermità adorant una creu, i aquest li va dir que podia servir la

creu ajudant la gent a passar un riu cabalós on molts s'ofegaven. Va arrencar un pi i se'n va fer un bastó per ajudar-se. Una nit de llamps i trons va trucar a la seva cabana un nen, i li va demanar si seria capaç de passar-lo a l'altra riba; ell, irritat, l'agafà d'una braçada, però essent a mig riu li pesava tant que no podia avançar, de feixuc que se li feia. En increpar-lo dient que pesava més que tot el món, el nen va dir que ell era Crist, que havia fet el món. Dit això, desaparegué, i el gegant va veure que el seu bastó, que havia clavat en terra, havia arrelat i floria. De rèprobe que es deia, passà a anomenar-se Cristophoros, "Portador de Crist". Hi ha una altra versió de la llegenda que explica la relació del sant amb Begues. Sant Cristòfol, que vivia a Begues, anava de nit a festejar a Santa Marta a la capella de l'Hospital de Cervelló, a Olesa. La gent d'Olesa se'n van assabentar i no ho veien gens bé. A tal punt va arribar el seu descontentament que un dia, quan el sant, havent deixat la santa, anava de tornada cap a Begues, el van esperar i el van començar a apedregar per demostrar-li la seva oposició al festeig. El sant, en veure's atacat, va fugir, arrencant a córrer i tantes pedregades li van arribar a tirar que se'ls van acabar i van haver de recórrer a les cebes i als alls per seguir. El sant no va parar de córrer fins que va ser en terme de Begues i allí al mig de la riera ve deixar el bastó i va fer un riu que travessava nou vegades el camí. Els que el perseguien no el van poder empaitar i el van haver de deixar estar. Llavors el sant es va asseure en una roca i va poder descansar. D'aquests fets en va quedar el testimoni en una roca, on s'hi podia veure la cadira, la marca del bastó i les dues petjades de Sant Cristòfol. En la versió de la llegenda que expliquen els beguetans es diu, a més, que des d'aleshores a Olesa no hi creixen ni les cebes ni els alls. Curiosament, a Olesa es conta una altra versió de la llegenda com a rèplica d'aquesta acusació. Diuen que un dia un pobre mendicant viatjava pel Camí Ral en el seu pas per Begues i que en arribar a la Barceloneta la gent del barri el va foragitar tot llençant-li cebes i alls. El pobre captaire va escapolir-se i seguí Camí Ral enllà fins arribar a l'Hospital d'Olesa on va ser acollit. Des d'aleshores, diuen els d'Olesa, que a Begues no hi creixen ni les cebes ni els alls.

Observacions:

Sant Cristòfol va ser venerat com a advocat que preservava de l'aigua, del foc, dels terratrèmols i, en general, de la mort per accident. Era invocat contra la pesta, com Sant Sebastià, i com a protector dels camins, protegia d'accidents de viatge, de lladres de camí ral i d'animals ferotges. Als portals de les muralles de moltes poblacions i en molts pedrons dels antics camins hi havia capelletes amb la seva imatge. Caminants i correus s'hi encomanaven, i barquers de rius el tenien per patró, i també els navegants, i avui encara n'és dels automobilistes. El dia de Sant Cristòfol les aigües tenen virtut, a causa de tant com les havia hagut de travessar fent de passa de rius, sobretot si hom es banyava el punt de migdia, quan el sant va passar el riu amb el Nen Jesús a coll. Calia entrar i sortir de l'aigua set vegades senyant-se cada cop. Sant Cristòfol és el patró de Begues, així com també ho és d'altres poblacions com la Granada i Premià de Mar. En la litúrgia cristiana és representat pel gegant amb el nen Jesús a coll-i-be, com es pot veure a l'altar de l'església de Begues, i el seu símbol és el pi, com ho mostra l'escut de Begues.

Història

Cristòfol fou un màrtir cristià, cananeu i bisbe d'Antioquia, mort l'any 258. Va ser un sant molt venerat durant l'Edat Mitjana a Catalunya i a la resta de la Corona d'Aragó.

Bibliografia

"La llegenda de Sant Cristòfol. L'enigma i la màgia de la cadira de Sant Cristòfol", dins de L'EIXARMADA, núm. 9, abril 2004, p. 23.